

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošlja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inzerate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 10. aprila 1915.

Št. 29.

Z bojišč.

Boji v Karpatih.

Dunaj, 4. aprila. Uradno se poroča:
4. aprila 1915.

V Karpatih se nadaljujejo boji na viši-
nah na obeh straneh Laborče. Na vzhodnih
sosednih višinah je bil dosedaj napadajoči
sovražnik s protinapadom vržen iz več po-
stojank.

Tudi vzhodno od Virave je bil silen
ruski napad odbit.

V teh včerajšnjih bojih je bilo 2020 Ru-
sov ujetih.

Severno od prelaza Užok je položaj ne-
izpremenjen. Obnovljeni ruski napad se je
po kratkem boju izjalovil. Na vseh drugih
frontah ni bilo nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Dunaj, 5. aprila. Uradno se razglša:
Dne 5. aprila 1915.

V Karpatih se boj v dolini Laborča in
v sosednih odsekih na obeh straneh nada-
ljuje.

Na vseh drugih frontah mestoma arti-
ljerijski boji, sicer mir.

Pri Uscie Biskupie, vzhodno od Zale-
ščikega, so se hotele močnejše sovražne sile
ugnezdit na južnem bregu reke Dnjestr. Po
večurnem boju so bile vržene nazaj, 1400
mož ujetih, sedem strojnih pušk zaplenje-
nih.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Obstreljevanje Belgrada.

Milan, 4. aprila. (Cenz.) »Corriere della
Sera« je zvedel od svojega dopisnika v Nišu
posameznosti o obstreljevanju Belgrada, ki
se je izvršilo v povračilo za obstreljevanje
Oršove: Edini železniški vlak, ki veže Bel-
grad z ostalo Srbijo, ni mogel doseči kolo-
dvora, ki je bil uničen, in se je moral pet
kilometrov pred mestom ustaviti. Učinki
avstrijskega obstreljevanja so bili strašni.
Razen tega je bil Belgrad obstreljevan tudi

od podonavskih monitorjev. Vse tovarne,
hiše, kozolci in hlevi v obsegu dveh kilo-
metrov so bili uničeni. Državna tobačna to-
varna je obenem z velikimi skladišči raz-
valina, od več hiš so ostale le gole stene.

Nemško poročilo.

Berlin, 5. aprila. Veliki glavni stan,
5. aprila 1915.

Zapadno bojišče.

Belgijci so skušali dobiti ojačenja k vasi
Drie Grachten, ki je razen posameznih hiš
na severnem robu v naših rokah. Streljanje
naše artiljerije jih je pa odbilo.

Ravnokotno je zabranila naša artiljerija
francoske napadalne poizkuse v Argonskem
lesu. Silen sovražni napad na višine zapad-
no od Bourcuilles (južno od Varennes) se je
tik pred našimi ovirami izjalovil.

Francoski infanterijski sunki zapadno
od Pont-a-Moussona niso imeli uspeha. Pač
pa smo pridobili na ozemlju v Priesterwald
z razstrelbami min.

Vzhodno bojišče.

Ruski napad na Mariampol je bil z veli-
kimi izgubami za sovražnika odbit.

Sicer se na celi vzhodni fronti ni ničesar
zgodilo.

Najvišje armadno vodstvo.

Boji ob Bzuri.

Milan, 4. aprila. (Cenz.) Vojni poroče-
valec lista »Secolo« poroča svojemu listu o
bojih ob Bzuri in Ravki (zapadno od Var-
šave): Grmenje topov se sliši neprenehoma.
Od prebivalstva v mestu Grodzisk, ki je pred
vojno štel 6000 ljudi, je skoro polovica po-
begnila, in sedaj je mesto podobno velikemu
vojnemu taborišču. Ob Ravki in Bzuri se
vršijo boji; artiljerija je nad 60 hiš raz-
rušila; nekatera mesta v teh malih rekah so
napolnjena z mrlji; za marsikateri okop se
je nekaterikrat vršil vroč boj in na neka-
terih točkah so nemški strelni jarki komaj
petdeset metrov oddaljeni od ruskih. Na
obeh straneh pojejo v strelnih jarkih nar-
odne pesmi. Pri Bolimovu so Nemci nalašč

začeli bežati; sledeči jim Rusi so prišli na
podminirano ozemlje, tako da je bil en ru-
ski polk pognan v zrak.

General Ruski vpokojen.

Petrograd, 4. aprila. (K. u.) Namesto
generala Ruskija je bil imenovan za naj-
višjega poveljnika armad na severozapadni
fronti general Aleksejev. Aleksejev se je
udeležil rusko-turške vojne leta 1877. in je
bil med japonsko vojno šef generalnega
štaba v kijevskem vojaškem okraju.

* * *

General Ruski je bil zelo zmožen povelj-
nik. Izprva je poveljeval ruski armadi pri
Lvovu, ki je bila trikrat močnejša kakor
avstro-ogrška armada, ki se je morala vsled
tega umakniti. Po Hindenburgovih uspehih
na Poljskem, kjer ruska armada proti nem-
ški ni imela tako velike premoči kakor proti
avstro-ogrski armadi v Galiciji, je bil Ru-
skij, poveljnik tretje ruske armade, pokli-
can na bojišče na Poljskem. General Ren-
nenkampff je bil pa odpuščen, ker se je slabo
izkazal in so mu Rusi še razne druge reči
očitali, če opravičeno ali neopravičeno, še ni
ugotovljeno. V sedanji vojni je poveljeval
Ruski četam v bojih pred Varšavo in Prza-
sznyszem. Priznati je treba, da je tudi tu
pokazal velike poveljniške zmožnosti, a na-
sproti Hindenburgu konečnih uspehov le ni
mogel pokazati. Rusko poročilo pravi, da je
vsled obolelosti šel v pokoj in da car njegov
odstop obžaluje, toda javnost dandanes že
pozna, v čem da obstoje razne obolelosti po-
veljujočih generalov. Pravijo, da je bil od-
krit človek in nasprotnik vojnega zistema
ruskega vrhovnega poveljnika velikega
kneza Nikolaja Nikolajeviča in je najbrž
prišel navzkriž s slednjim. Neuspehi nje-
gove armade so pa dali povod, da je bil pri-
siljen odstopiti. Car ga je poklical v ruski
državni zbor.

Turška križarka »Meždije« zadela na mino.

Carigrad, 4. aprila. (Kor. ur.) Glavni
stan objavlja to-le poročilo: Naša mornarica
je potopila včeraj pri Odesi dva ruska par-
nika, in sicer ladjo »Provident« (2020 ton)

Podlistek.

Slovenski junaki.

(Konec.)

Na levi vrli 7., v sredi 17. in Bošnjaki,
na desni 9. lovci in zopet 17. — takega na-
pada tudi tod premočni Rus ni mogel vzdr-
žati. Kar ni na mestu ostalo mrtvih ali
ranjenih Rusov, so zapustili postojanko v
divjem begu. Ob tem je bilo ujetih veliko
sto sovražnikov in 7. so uplenili 4 topove
in nekaj strojnih pušk.

To je bil za nas prvi veliki krajevni boj,
ki smo se ga udeležili v vseh fazah. Naša
artiljerija je izvrstno učinkovala in storila
celo delo. Njeni izvrstni podpori je bilo tudi
zahvaliti uplenitev 4 ruskih topov. Bojno
polje je nudilo strašen pogled: kadeče se
razvaline razstreljenih hiš, mnogoštevilni
krog in krog posejani mrtvi in ranjeni Rusi
so nam neposredno kazali vse grozote vojne.
V mirnem času vzbujajo pogled na mrtvega
človeka čisto posebna čustva, tu korakamo
po mrliškem polju, slišimo vzdihovanje in
ječanje ranjencev in k sreči nimamo časa,
da bi sprejeli vase vse to gorje, kajti vse

naše misli so obrnjene na končni cilj: Za
bežecim sovražnikom nevzdržno naprej!

Ob tem boju je padlo v naše roke zelo
veliko vojnega materiala in ako veselje nad
tem lepim in popolnim uspehom ni bilo ne-
skaljeno, je bil vzrok ta, da je na tem, s
krvjo napojenem polju časti in slave dalo
svoje življenje za domovino in cesarja tudi
mnoho naših. Po štiriurnem, težko zaslu-
ženem počitku, med katerim so povzeli za-
sledovanje sovražnika dragonci in honvedni
huzarji, smo odrinili zopet naprej in šli vso
noč, da se sovražniku ne dá pokoja.

Nadaljno prodiranje je postalo zelo te-
žavno; Rusi so dobili znatna ojačenja, da
za vsako ceno ustavijo naše zmagovito pro-
diranje.

Tu se je razvil eden najkrvavejših bo-
jev, ki sem se jih udeležil. Rusi so v zvezi
z nekim krajem tamošnje na dolgo razteg-
njeno strmo pobočje izpremenili v bastijo.
V zgradbi utrdb so mojstri, to se jim mora
priznati. Z gozdnega roba se je razločno vi-
dela cela postojanka, in ob pogledu nanjo
si je pač marsikdo mislil svoje. Medtem ko
se je bataljon stotnika Žerjava boril v fronti
pod jako težavnimi pogoji, je ostali del pol-
ka popoldne ob 5. uri dobil povelje, da na-
pade to bastijo in jo skupaj s hrvaškimi

domobranci zavzame. Ponoči in v gostem
gozdu smo nenadoma prišli v globel, iz ka-
tere nismo mogli dalje. Preostalo nam ni
drugega, nego postaviti izdatne straže in se
utaboriti na licu mesta pod drevesi. Noč je
potekla mirno in nenadlegovani smo mogli
ob jutranjem svitu nadaljevati prodiranje.

Kmalu so začele žvižgati krogle in kot
prva žrtev je dobil strel v stegno poročnik
Herman Krall, ki je neustrašeno hitel na-
prej pred svojo stotnijo. Nesli so ga mimo
mene in na moje sočutno vprašanje, kako
mu je, je samo odgovoril: »Dum-dum-
krogla«. Posledice, žal, niso izostale in štiri-
najst dni kasneje smo zvedeli, da je mladi
junak podlegel ranam.

To je bil žalosten začetek, toda za pre-
mišljevanje ni bilo časa, saj smo morali
osvojiti bastijo. Ruska artiljerija je cel dan
strahovito streljala in s tem zadrževala našo
pehoto. Naslednji dan je začela naša arti-
ljerija jako uspešno obstreljevati bastijo in
razločno se je videlo, kako so Rusi, kadar je
udarila težka granata, meter visoko leteli v
zrak iz svojih kritij. Ko smo si tako pola-
goma utrlji pot v bližino, se je drugo jutro
izvršil naskok. Pred vsemi drugimi so z naj-
večjim zaničevanjem smrti drli naprej hra-
bri 17. Posrečilo se je udreti v postojanko,

in ladjo »Vastošnja« (1500 ton) in je moštvo zajela.

Med to akcijo je zadela križarka »Mežidije« na mino, ki se je pri zasledovanju sovražnih iskalcev min v okolici trdnjave Očakov približala sovražni obali, ter se je potopila. Izguba je bila povzročena vsled mine, ki se je oddaljila od min, ki so položene v obrambo luk v Odesi in Nikolajevu in obrežja. Posadka »Mežidije« je bila rešena od turških vojnih ladij, ki so bile v bližini. Držala se je nad vse hvalevredno. Predno se je ladja potopila, so bili odstranjeni zaklopni deli topov in križarka sama s torpedi razdejana, da bi je sovražnik ne mogel usposobiti.

Eden od sovražnih iskalcev min, ki so včeraj skušali približati se dardanelski ožini, je bil zadet od granate naših baterij na višini Kumkale in se je potopil.

Sicer se ni zgodilo nič važnega ne pred Dardanelami ne na drugih bojiščih.

* * *

»Medžidije« je zavzemala 9120 ton in je imela 600 mož posadke.

Besni boji med Lupkovom in Užokom.

Berolin, 3. aprila. Poročevalec »Lokalanzeigerja« poroča iz avstrijskega glavnega stana:

Med Lupkovom in Užokom že dneve omahuje neodločena borba, ki v svoji besnosti in junaški odpornosti prekaša vsako človeško fantazijo. Zdi se, da so Rusi na tej točki koncentrirali velikansko število ljudi in kar naprej pošiljajo sveže rezerve. Jasno je, da si rusko poveljništvo na vso moč prizadeva, da bi vrglo naše čete z galiških višin v Karpatih in zavzelo postojanke na vrhovih, ki so si jih naši priborili pred osmimi tedni. Naše čete delajo čudeže v odporu in požrtvovalnosti ob najhujših težavah v terenu in podnebnju.

Francosko vojno poročilo.

Pariz, 2. aprila. (Uradno poročilo.) Komunikeju od včeraj zvečer ni ničesar važnega pridejati. Južno od Péronne pri Dompierre smo z minami razdejali več sovražnih strelnih jarkov. V Argonah je bil pri Bagatelle zadržan nemški napadalni poizkus. Francoska in belgijska letala so vrgla kakih 30 granat na letališče pri Hanzae. Zaprado od Lunville, kjer naj bi bili, kakor napačno trdi nemško poročilo od 1. aprila, v boju predstraž imeli mi znatne izgube, je bil en bavarski bataljon odbit in je pustil na bojišču veliko mrtvih. Boj je bil pri Paroy, daleč proč od Lunéville, ki je popolnoma izven naše predstražne črte. Naše izgube so bile zelo majhne.

Ob enajstih ponoči. Na celi fronti se ni nič važnega poročalo. Ob 7. uri zjutraj je bilo vzhodno od Soissons sestrreljeno nad našo črto nemško letalo. To je tretje tekmo 24 ur. Zračno brodogojstvo je vrglo 33 granat na barake in železniško postajo Wignolle v

toda v trenutku, ko smo razvrščali ruske ujetnike za transport, je ruska artiljerija naperila strahovit ogenj v ta človeški klopčič. Nadporočnik Klug in rezervna poročnika Korent in Potokar so imeli dovolj prisotnosti duha, da so lastne ljudi odpeljali iz uničujočega ognja. Sedaj je bilo treba še enkrat jurišati. Bil je strahovit udar, toda 17. in hrvaški domobranci so končnoveljavno ostali zmagovalci. 1300 ujetnikov in brezštevilo vojnega materiala je padlo v naše roke. Seveda so se tudi naše vrste močno razredčile in ob zbiranju zvečer smo potrtega srca žalovali nad junaško smrtjo ljubljenih tovarišev in krasnega, nad vse hrabrega moštva.

Brez konca in kraja bi še lahko pripovedoval o slavnih činih vrljih 17., toda za danes naj bo dovolj. Govore naj le še naslednje številke:

Do 15. marca je bilo pri 17. polku Najviše odlikovanih 43 častnikov (aspirantov). moštvo pa je dobilo 2 zlati, 135 malih in 51 velikih srebrnih hrabrostnih svetinj za hrabro in požrtvovalno obnašanje pred sovražnikom.

Žilavo, vztrajno in z največjim samozatajevanjem bo prenašal železni polk tudi v bodoče vse težave in napore, dokler nam končna zmaga ne zagotovi častnega miru.

Woewre. Večina jih je zadela svoj cilj. Naša letala so bila obstreljevana od topov zelo hudo in iz velike bližine. Tri od njih so se vrnili z velikimi luknjami v krilih, druga so dobila šrapnelove kroglice v platno. Noben letalec ni bil zadet in vsi aparati so se srečno vrnili k našim bojnim črtam.

Napadi nemških letalcev.

Pariz, 3. aprila. (Kor. urad.) »Temps« poroča, da so 2. t. m. letela nemška letala preko Mervilla in Hazenbroucka ter vrgla 12 bomb, ki so napravile le stvarno škodo. Na Estaires so bile vržene 4 bombe. Francoski letalci so zastoj zasledovali nemška letala. Nadalje poroča »Temps«, da je nemško letalo v četrtek vrglo na Bethune 4 bombe, ki so napravile znatno škodo. Ostalo poročilo je črtala cenzura.

Boji z vstaši v Srbiji.

Sofija, 4. aprila. (Kor. urad.) »Agence Tel. Bulg.« poroča: Poveljnik Strumnice je brzojavil, da je precejšnje število Turkov, moških, ženskih in otrok včeraj pred zasledovanjem od strani Srbov pribežalo na bolgarsko ozemlje. Ubežniki pripovedujejo, da so se vse vasi v okrajih Valandovo in Tikveš, do skrajnosti mučene od strani srbskih oblasti, včeraj zjutraj dvignile in potolkle srbske straže. Vendar pa da so prišla kmalu vojaška ojačenja po železnici iz Skoplja in Gjevjelije, ki so se začela boriti proti upornikom. Ti so ostali ves dan v svojih vaseh, vendar pa so morali na zadnje vsled artiljerijskega in pehotnega ognja zbežati. Dospelši na mejo, so jih potolkli vojaki treh srbskih straž in udrli v bolgarske vasi Cepeli in Zlehovo. Odredilo se je, da se uporniki, ki so se pojavili ob meji, ali ki bi utegnili še priti, razorože.

Razno iz vojne.

Rusija vpoklicala letnik 1916.

Carjev ukaz je poklical pod orožje letnik 1916 in pomnožil rusko armado na ta način za 585 tisoč mož.

Črnagora od sveta odrezana.

Rim, 4. aprila. »Tribuna« opisuje v dopisu iz Cetinja položaj v Črnigori kot zelo žalosten. Odkar so bile baterije na Lovčenu od Avstrijcev prisiljene k molku in je bilo petsto francoskih topničarjev deloma ubitih, deloma ranjenih, je Črnagora od močnejših avstrijskih sil obkoljena in jo hočejo izstradati. V celi deželi je lakota in dežela je od zunanjega sveta res odrezana, ker je zadnja pot tja preko Sv. Ivana di Medua odrezana od sovražnih Albancev.

Napetost med Kitajsko in Japonsko zmanjšana.

London, 4. aprila. Reuterjev urad poroča iz Tokia: Ministrski predsednik Okuma je izjavil v nekem pogovoru z nekim zastopnikom Reuterjevega urada, da se pogajanja s Kitajsko nadaljujejo povoljno in da bodo kmalu končana. Japonski predlogi da se popolnoma strinjajo z angleško zvezo in s pogodbo z drugimi državami. Japonska da je zahtevala v Šantungu samo to, kar je Kitajska dovolila Nemčiji.

Amerika za mir.

Köln, 4. aprila. »Kölnische Volkszeitung« poroča iz Rima: List »Idea Nazionale« zagotavlja, da je predsednik Združenih držav Wilson pozval Italijo, da predloži njegove mirovne predloge. Za zastopnika Italije pri pripravah te politične akcije da je določen Luigi Luzzatti.

Pomožna križarka »Prinz Eitel Friedrich«.

London, 2. aprila. Reuterjev urad poroča: Poveljnik pomožne križarke »Prinz Eitel Friedrich« očitno poizkuša, naložiti 1600 ton premoga; tako upa, da bo mogel doseči najbližnji nemški pristan. Parnik je danes začel z nalaganjem premoga. Posadka dela z največjo naglico.

New-York, 3. aprila. Nemška pomožna križarka »Prinz Eitel Friedrich« je začela v sredo nalagati premog. Oborožena patrolja, za katero je kapitan prosil, straži ladjo, ker je dobil kapitan grozilna pisma.

Od nas zasedeno rusko ozemlje.

Dunaj, 5. aprila (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

Glasom preračunanja smo mi in naši zavezniki do 25. marca zasedli 46.581.8 kvadratnih vrst, to je 53.010.3 kvadratnih kilometrov ruskega ozemlja, na katerem prebiva 5.492.820 prebivalcev.

Od tega zasedenega ozemlja odpada na gubernijo:

Kališ 9.961.3 km² in 1.183.800 prebivalcev.

Piotrkow 10.763 km² in 1.981.300 prebivalcev.

Kjelce 4.434.3 km² in 486.600 prebivalcev.

Radom 1.646 km² in 148.400 prebivalcev.

Varšava 5.832.5 km² in 624.900 prebivalcev.

Plock 6.216 km² in 555.000 prebivalcev.

Lomža 2.316.5 km² in 172.120 prebivalcev.

Suwalki 5.412 km² in 340.700 prebivalcev.

Ribiške ladje opazujejo angleško brodogojstvo.

Kristijanija, 5. aprila. (Kor. urad.) Tukajšnji angleški poslanik je naslovil na norveško zunanje ministrstvo poročilo, glasom katerega je angleška vlada doznala, da nemške ribiške ladje pod nevtralnno zastavo opazujejo kretanje angleškega brodogojstva in da svoja opazovanja signalizirajo nemški mornarici.

Opazovalo se je, da ribiške ladje ne samo da brezžično brzojavljajo, temveč spuščajo tudi kot znamenja gost dim v zrak.

Angleška vlada zato prosi norveško vlado, da naj ta posvari vse norveške ribiške ladje, da se izpostavlja zelo velikemu sumničanju, ako v vidiku angleških vojnih ladij spuščajo dim ali brezžično brzojavljajo. To dovede lahko tudi do tega, da se take ladje potope brez preiskave. Ladje, ki pasirajo pod enakimi odnošaji angleške vojne ladje, bi se tudi izpostavljale nevarnostim, da jih potope, ako iste kako stvar spuste v morje. Slednjič se norveške ribiške ladje opozarjajo na to, da naj se kolikor mogoče v razdalji drže od angleških vojnih ladij.

Von der Goltz paša na Dunaju.

Dunaj, 5. aprila. (Kor. ur.) Generalni feldmaršal von der Goltz paša, ki se je kakor že znano, mudil v Berlinu, je včeraj zjutraj od tam prispel semkaj ter se zvečer odpelje v Carigrad.

Francoski upi.

Ženeva, 4. aprila. (Cenz.) »Journal de Geneva« poroča iz Pariza: Francoski narod je sedaj prežet z upanjem na novo francosko ofenzivo, ki je določena za sredo oprila; zlasti artiljerija da je boljša.

Ubogi ujetniki v Srbiji.

Ljubljanski »Slovenec« poroča: Iz zanesljivega vira smo izvedeli iz Niša, da so tam merodajni krogi skoraj obupani zaradi groznega razsajanja pegastega legarja po Srbiji med vojaštvom, kakor tudi med civilnim prebivalstvom. Ravno kar je prišla tja nova angleška sanitetna misija, katere se je tudi prestrašila tega »biča božjega«; a vendar hoče vztrajati v borbi proti njemu, ako srbska vlada sprejme navodilo, katero svetuje načelnik misije.

To navodilo je sicer grozovito, a je radikalno, to je »conditio sine qua non« po prepričanju angleške misije in ki edino more pomagati. Načelnik angleške misije je namreč predložil srbski vladi, da se zastrupijo vsi oni ljudje, ki so zboleli na pegastem legarju, njihova trupla se naj sežgo in upepele naj se vse bolnice in vsa poslopja, kjer so ležali bolniki. — Samo s takimi težkimi in krutimi žrtvami, katere se nam zde nečloveške, se bo po mnenju angleškega zdravnika tej hudi nalezljivi bolezni napravil konec.

Po istem viru je srbska vlada to vprašanje po svojih zdravnikih proučila ter je baje odločena ravnati po predlogu angleškega zdravnika, kolikor se ji tudi težko zdi tako brezobzirno in nečloveško ravnanje. A drugega pripomočka v sedanjih razmerah ni; torej se mora vzeti v obzir jugoslovanski rek: »Naj pride hudo, saj brez njega je še hujsje!«

Steckenpferd- lilijnomlečnato milo

alej ko prej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Vsakdanja priznalna pisma. Po 1 K se dobiva povsod.

Dnevne novice in dopisi.

Notranji minister odlikovan. Notranjemu ministru baronu pl. Hainold je bila podeljena zaslužna zvezda od Rdečega križa za vojno dekoracijo

Ranjeni vojaki. Od 19. marca do 4. aprila so bili sprejeti v rezervno bolnišnico št. 1 v Celovcu sledeči ranjenci in bolniki domačih čet: Stotnik Franc Tschauer, p. top. polk št. 9, sedaj v domači oskrbi, nadporočnik Friderik Ungermann p. top. p. št. 9; nadporočnik Jožef Kriwer, p. top. p. št. 8; nadporočnik Julij Goldschmidt dpp. št. 4; praporščak Ivan Mühlbacher, p. top. p. št. 9, sedaj v rezervni bolnišnici v Št. Vidu; narednik Robert Heiss in četovodja Janez Gastinger od pp. št. 7.

Prevoz ranjencev. Dne 5. t. m. se je pripeljalo v Celovec preko Maribora 162 ranjencev, ki so bili že v drugih bolnišnicah, med njimi pet nemških in šest ruskih ranjenih vojakov.

Kakih 200 vojakov rekonvalescentov iz Celovca je dobilo 14 dnevni dopust za obdelovanje polja.

Vojna pobožnost v Gospa-Sveti. Na velikonočni pondeljek popoldne ob štirih je bila v Gospa-Sveti vojna pobožnost, ki se je udeležil tudi prevzvišeni knez in škof dr. Heftner, ki se je nato odpeljal v Pöckstein in nato na Dunaj. Iz Celovca se je pobožnosti udeležilo do 7000 ljudi.

Napad? Kristijan Götzhaber, črnovojnik pri nadomestnem bat. kad. št. 7. v Celovcu, je naznanil, da je bil ponoči dne 1. aprila proti polnoči napaden v mestu od nekega vojaka 4. domobranskega polka. Dobil je silen udarec za tilnik in se je onesvestil. Odvzeta mu je bila merilna knjižica s 30 K papirnatega denarja, srebrna ura s srebrno verižico, na kateri je bila kot navesek križevača Marije Terezije iz l. 1780., in denarnica z drobižem. Napadeni je bil precej pijan.

Pegasti legar na Koroškem. V tednu od 28. marca do 3. aprila je bilo naznanjenih le čvetero slučajev pegastega legarja, in sicer iz tabora beguncev v Volšpergu. Ozdravelo je tam 27 bolnikov. Umrl pa noben ni.

Strašna nesreča. Voznik Pavel Mokina je hotel dne 2. aprila iz nekega skladišča za premog peljati voz s premogom. Takoj ko je pognal konje, je slišal strašen klic. Seveda je takoj ustavil konje. Med podboji skladišča in vozom s premogom je našel na glavi stisnjenega tovariša Jakoba Taupe iz Grabštajna, ki ga prej ni opazil. Rešil ga je takoj iz strašnega položaja, pa Taupe je bil že mrtev.

Junaški vojni kurat. Od 9. do 12. septembra so stali tirolski vojaki v strelnih jarkih pri Vjelpopolju v vročem boju z Rusi. Domobranski strelci tridentskega polka so se junaško borili. Ruska infanterija jih v dobrem streljanju ni dosegala. Pomagalo ji je topništvo. Neprestano so sovražni topovi sipali granate na okope, za katerimi so stali junaški Tirolci. Granate so jih že popolnoma razsule, pa nobeden od junaških strelcev ne misli na to, da bi zapustil postojanko.

Marsikateri je obležal tam za vedno. Tri dni in noči so tridentski strelci z mrtveci in ranjenci polnili jarke. Zdi se nemogoče pokopati mrtve in obvezati ranjence ter jim prnesti krepčila. Zdravniško obvezovališče za linijo ne more več pomagati, ker ruska artiljerija nagosto in izborna strelja. Vendar ranjenci niso brez pomoči. Pri njih je v strelnih jarkih polkovni vojni kurat, ki ga ne straši ne mraz ne lakota ne grozno streljanje, ampak hiti iz jarka v jarek in nudi ranjenim in umirajočim duhovno tolažbo. To je kurat Emil Boscarolli. Tudi, ko je že ranjen, opravlja naprej svoje delo, dokler se vsled prevelike izgube krvi ne zgrudi. Pozneje je bil odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje.

Majdičev mlin v Kranju stoji. Valčni mlin Vinko Majdiča v Kranju, eden največjih mlinov v tostranski državni polovici, je za nedoločen čas ustavil obrat.

Živnostenska banka v Pragi. V bilančni seji upravnega sveta, ki se je vršila dne 1. t. m. je bila predložena bilanca za leto 1914. katera izkazuje K 5,211.359'60 čistega dobička. Občnemu zboru, ki se vrši dne 11. t. m. ob 10. uri dopoldne v palači banke v Pragi, se bo predlagalo, da se po odgovarjajoči dotaciji rezervnih fondov, izplača za preteklo leto 5% dividendo.

Kotmaravas. (Smrt vzor-moža.) Stari oče Žmuk so umrli. Ta tužna novica je naznanjala 26. marca po kotmirski fari in okolici, da smo zopet izgubili izmed naše srede moža, ki mu ga je naši fari težko najti par. Že udeležba pri pogrebu je pričala, da so bili priljubljeni v celi fari. Zares je izgubila naša fara najboljšega župljana, kdo jih ni poznal? Predno jih je zalezla visoka starost 82 let, so bili dejansko vzor-mož, vzoren Slovenec in sploh veren katoličan. Plemenit in blag značaj, katerega so spoštovali tudi politični nasprotniki. Bili so prej nadvse skrben gospodar. Imeli so dve posestvi, katera so pa že pred leti oddali sinu, ki pa je tudi že umrl. Njih posestvo pa je predlanski živino vred in sploh z vsem gospodarskim orodjem do tal pogorelo. Res veliko težav in strahu so morali prestati. Bili so več let cerkveni ključar, tudi za časa, ko se je napravil naš farni veliki zvon, kateri nosi še za spomin njihov napis. Ko se je ustanovila naša »Hranilnica in posojilnica«, so bili izvoljeni za načelnika, ter so bili še dozdaj v odboru. Žalujemo bridko za rajnim očetom. Saj takih mož imamo malo, malo. Skrbni in delovni, natančni in goreči za božjo stvar, zelo izobražen in zato zvest svojim idealom, svetinjam pravega Slovenca. Čitali so veliko ter so bili tudi zmiraj naročnik slovenskega časopisja. O, da bi našli obilo posnemalcev. Naj jim bo ohranjen še dolgo, dolgo, blag spomin med kotmirskim ljudstvom. Naj v miru počivajo!

Ali ne morete tega izvršiti v enem tednu? — Pokažimo v dejanju vsi svojo domovinsko ljubezen! — Na pomoč najrevnejšim med nami! Najlepše svojo domovinsko ljubezen v sedanjem času pokažemo v dejanju, ako kupimo srečke »Slovenske Straže«. Velika loterija »Slovenske Straže« je namenjena ubogim otrokom, vdovam in našim invalidom. Ta plemeniti namen, ki mora vzdramiti tudi najbolj mrzla srca, poleg tega veliko število dobitkov bi pač moral vzdigniti vsakega, kdor čita te vrstice, da takoj, gotovo pa tekem enega tedna kupi nekaj srečk »Slovenske Straže«. Kupite srečke takoj, ker s tem pomagate upravi loterije, da hitro vé, kje in koliko srečk je že razprodanih. Skrbite, da bodo vse srečke, ki so sedaj v prometu, v prihodnjih dneh pokupljene. Kdor ima sočutje do svojih trpečih rojakov, kdor z dejanji ljubi svojo domovino, bo to gotovo takoj storil. Srečka velja samo 1 krono, dobitkov je 1715 v skupni vrednosti 20.000 kron. Glavni dobiček 5000 kron. Žrebanje že maja meseca. Pismena naročila na več srečk sprejema pisarna »Slovenske Straže« v Ljubljani. Naj se dobi mnogo plemenitih Slovencev in Slovenk, ki stopijo okoli svojih znancev in znank ter nabere kronice za srečke ter jih z naročilom pošljejo »Slovenski Straži«.

Somišljeniki! Zahtevajte v gostilnah računskeliste „Slovenske Straže“! Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Zanimivosti iz vojne.

Pretresljivi prizori iz zračnega boja. V angleških listih krožijo sedaj razni članki o prizorih iz zračnega boja. Med drugimi pripovedujejo listi tudi to epizodo: Neki poročnik, ki se je dvignil z letalom, katerega je vodil narednik, je imel nalogo izslediti neko skrito nemško baterijo, ki je delala angleškim in francoskim pozicijam mnogo škode. Voditelj aeroplana, narednik, pripoveduje o poletu tole: »Ko smo dospeli nad nemške pozicije, so nas ti pričeli obstreljevati s šrapneli. Dvignili smo se višje in smo opazili namesto ene tri nemške baterije. Poročnik si jih je zaznamoval ter mi velel, ker sva svojo nalogo dovršila, da naj krenem nazaj. Obrnil sem stroj, toda komaj sva preletela kakih 500 korakov, pričeli so okrog naju frčati šrapneli huje kot prej. Gost dim naju je zavijal v oblake, tako, da ni bilo možno videti kakih 20 metrov daleč. Skušala sva priti iz tega peklenskega ognja, a šrapneli, dobro merjeni, so eksplodirali z vso silo nad najinima glavama. En trenotek sem mislil, da mi je razpočila glava. Obenem sem se čutil naenkrat slabega, nato pa je naenkrat padla taka megla, da sem sedel pri stroju kakor v noči. Kljub slabosti in bolečinam sem obdržal stroj v isti višini. Krogle so sedaj frčale bolj poredkoma. Ker se poročnik ni nič oglašil, sem vprašal, če je zdrav, a nisem dobil odgovora. Ker sem mislil, da me morda ni slišal, sem se obrnil in ponovil vprašanje. Pri tem sem odprl oči, a nisem zopet dobil nobenega odgovora in noč je bila povsod okrog mene, da nisem prav nič videl. Menil sem, da sem naenkrat čisto sam na stroju, da je bil poročnik zadet in da je padel na zemljo. Bal sem se, bil sem v višini 6000 čevljev nad zemljo, priporočal Bogu svojo dušo ter menil, da je moja zadnja ura prišla. Ker sem pa še slišal grmenje sovražnih baterij pod seboj, se me je polastila edina želja vrniti se k našim četam. Grmenje topov me je plašilo in obrnil sem stroj v smer, v kateri sem menil, da so moji tovariši. Komaj sem plul kaki dve minuti v tej smeri, ko se je oglašil poročnik za menoj: »Višje, višje!« Mehanično sem ubogal, stroj se je nenadno dvignil, pri tem pa odtrgal na neki cervki križ. Bil je torej zadnji trenotek. Če bi bila plula v isti smeri naprej, bi se bila zaletela v cerkveni zvonik in se ubila. Zahvalil sem se poročniku in se opravičil, ker nisem nič videl. Vprašal sem ga nato, če je ranjen in on mi je odgovoril, da je ranjen, in kakor domneva, težko. Nato mi je še dal razna navodila glede smeri, nakar sva se spustila, ko mi je on to ukazal, na tla. Slišal nato nisem nič več, videl itak nisem nič, a začutil sem, kako sva dospela na zemljo. Ko so k stroju prihiteli tovariši, se jim je nudil strašen prizor. Voditelj aeroplana, narednik, je bil slep, slep za vedno, poleg bledega moža z mrtvimi očmi pa je slonelo truplo poročnika, ki je par trenotkov prej izdihnil svojo dušo.

Najnovejša poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. aprila. Uradno se poroča: Na fronti v Karpatih se boji nadaljujejo. Število na višinah vzhodno od doline Laborce ujetih Rusov se je zvišalo za 930 mož. V teh bojih smo zaplenili tudi dva topa, sedem strojnih pušk, veliko vojnega materiala, med drugim 5000 pušk.

V jugovzhodni Galiciji se je le na posameznih točkah vršil boj s topovi.

V zahodni Galiciji in na Rusko-Poljskem ni nobene izpremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. aprila. Veliki glavni stan: Pri nekem vpadu na rusko ozemlje pri Andrejevu, 30 km jugovzhodno od Memela, je naša konjenica uničila neki ruski bataljon, od katerega je poveljnik, pet častnikov in 360 mož ujetih, 120 ubitih in 150 težko ranjenih. Neki drugi bataljon, ki je hotel na pomoč, smo odbili.

Ruski napadi vzhodno in južno od Kalvarije, kakor tudi proti našim postojankam vzhodno od Avgustova so bili odbiti.

Sicer se na vzhodni fronti ni zgodilo nič posebnega.

Najvišje vojno vodstvo.

OBSTRELJEVANJE BELGRADA.

Dunaj, 7. aprila. Uradno se poroča: Na južnem bojišču so Srbi dne 6. aprila vnovič obstreljevali odprto mesto Oršovo, na kar smo odgovorili s kratkim obstreljevanjem Belgrada.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

GALIŠKE BEGUNCE PRESELIJO Z OGRSKEGA V AVSTRIJO.

»Pesti Naplo« piše: Ko so prišli na Ogrsko številni begunci iz Galicije, jih je ogrska vlada na tisoče gostoljubno sprejela in jim dala vso potrebno pomoč. Medtem je avstrijska vlada vse potrebno uredila za te begunce. Avstrijski notranji minister je dal napraviti cele naselbine za begunce in naznanil mažarskemu notranjemu ministru, naj vse gališke begunce odpravi v Avstrijo. Na željo avstrijske vlade se torej vsi gališki begunci, ki se nahajajo na ogrskem teritoriju, odpremijo v Avstrijo, začeni z dnem 7. t. m. Najprej se odpravijo begunci iz gornje Ogrske, nato pa pridejo na vrsto begunci v Budimpešti, kar se zgodi vsekakor po 15. aprilu. Ogrski notranji minister je poslal oblastem navodilo, da pri odpravi beguncev humano postopajo in se pri svojih zahtevah ozirajo na ljudstvo. Bolni begunci ostanejo tudi poslej na Ogrskem ter se bodo dalje podpirali. Tisti begunci, ki dobivajo državno podporo, ostanejo lahko, kjer hočejo. Na vsak način pa se morajo preseliti v Avstrijo tisti premožni begunci, ki so se udeleževali kakršnihkoli trgovskih poslov in posredovanj ter takih podjetij, ki so na škodo občinstva.

Mažarski minister je dovolil, da se potom zasebne dobrodnele akcije v Miškolcu, Debrecinu in v Velikem Varadinu osnujejo postaje, na katerih se bo beguncem ob prevozu v Avstrijo delila hrana in živila za na pot. Ministrska naredba nalaga oblastem, da izvedejo odpravo beguncev z največjo obzirnostjo in v najlepšem redu. Ako bi se kaka oblast ne ravnala po tem navodilu, se more vsakdo pritožiti na ministrstvo.

»U 29« IZGUBLJEN.

Berlin, 7. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Podmorski čoln Njegovega Veličanstva »U 29« se od svoje zadnje vožnje dozda še ni vrnil nazaj. Po nekem poročilu angleške admiralitete s 26. marca se je baje čoln z vso posadko potopil. Smatrati se mora zato kot izgubljen.

Namestnik načelnika admiralnega štaba: pl. Behnke.

Berlin, 7. aprila. (Kor. ur.) Vse časopise piše o izgubljenem podmorskem čolnu »U 29«, ki mu je poveljeval znani Weddingen, ki ostane kot človek in kot junak v trajnem spominu nemškega naroda. Nastalo vrzel izpopolnijo drugi podmorski čolniki, ki nadaljujejo boj proti sovražniku, ki čuti vsak dan junaštvo podmorskega brodovja.

Največji čin poveljnika Weddingena je bilo torpediranje treh angleških oklopnih križaric »Cressy«, »Aboukir« in »Hogue«, ki so se s posadko 1600 mož potopile. Takrat je vodil Weddingen »U 9«. Odlikovan je bil z redom pour le merite, moštvo pa z železnim križem. To je bil prvi veliki čin v vojski nemških podmorskih čolnov proti Angleški. Pozneje je Weddingen prevzel poveljstvo večjega, modernejšega podmorskega čolna »U 29«. Ta čoln je potopil angleške ladje: »Headlands«, »Andalusia«, »Indian City« in »Adenven«, kakor tudi francoski parnik »Auguste Conseil«. Pravitako je bila najbrže

tudi angleška pomožna križarica »Bayano« s posadko 200 mož žrtev podmorskega čolna »U 29«. Ta lista seveda ni popolna, ker angleška admiraliteta objavi le mal del izgub.

Berlin, 8. aprila. »Vossische Zeitung« sumi, da je podmorski čoln »U 29« neka angleška pomožna križarica, ki je vozila pod nevtralnno trgovsko zastavo in imela maskirane topove, iz zasede napadla in potopila.

VELIKE PRIPRAVE RUSIJE.

Zürich, 8. aprila. Iz Petrograda se poroča, da je na carjev ukaz vpoklican letnik 1916., kar pomeni, da bo armada ojačena s 558.000 možmi. Moštvo, ki so med 6 meseci odločili za mornarico, so pridelili armadi na suhem.

RUSKI VOJNI CILJI.

Berlin, 7. aprila. »Politiken« objavlja vsebino uvodnika »Rječi«, ki pod nadpisom: »Smoter vojske« izvaja: Pred vsem se mora velika vojska končati z velikim mirom, ki mora za vedno zaključiti, da bi se mednarodni spori odločevali z orožjem. Rusija ne more skleniti nobenega miru, ki ji ne dá Carigrada z Marmarskim morjem in z Dardanelami. Predvsem mora dobiti Rusija prosto pristanišče, nadalje se mora odrezati Nemčiji pot v Azijo po Balkanu skozi Carigrad. O teh točkah so bili zavezniki edini, ko se je pričela vojska.

POTRESNI SUNEK NA ITALIJANSKEM.

V Rimu in okolici so velikonočno nedejo zopet čutili pet sekund trajajoč potres. Tudi v Avezzanu in drugih od zadnje potresne katastrofe prizadetih krajih so čutili potres. V nekaterih krajih Abruzzov je poškodovanih nekaj hiš, človeških žrtev pa ni.

Rim, 6. aprila. Včeraj ob 7. uri in 19 minut zjutraj se je tukaj čutil precej močan valovit potresni sunek, ki je trajal tri sekunde. Središče potresa je v Abruzzih. Iz Avezzana se poroča, da je tam potres ljudi razburil ob polosmih zjutraj; ni pa napravil nobene škode. Profesor Palazzo, ravnatelj meteorološkega zavoda v Rimu, pravi, da je ta sunek posledica in odgovor na potres od 13. januarja.

VSTAJA V MAROKU.

Rim, 8. aprila. Tanger oblegajo vstaši. Položaj Francozov v Maroku je zelo resen.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah — računske listke „Slovenske Straže“! Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Velika vsota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja:

Srečkovno zastopstvo 17, Ljubljana.

V najem se da Kramarjeva gostilna in trgovina z mešanim blagom z zemljiščem vred od 1. majnika naprej.

V najem se da tudi Koklino posestvo v Logivasi z zemljiščem od 10 oralov naprej, kolikor si ga kdo želi.

V najem se da ali proda Priklarjevo posestvo z žago in mlinom vred v Gorjah, obč. Vrba.

Več pove Jožef Schaller, Trebinje, p. Vrba ob jezeru.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, dobro blago in poceni.

Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in stole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2.— do K 2-80, kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80.

Rožaste svetilke za večno luč za patentovani steni.

Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine Jožefovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhanih, kisline proste in neobtežane svile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitveniki, cerkvena muzikala, tudi Hladnikova.

Edino slovensko narodno trgovsko-obrtno podjetje

Hotel Trabesinger

u Celovcu, Velikovoška cesta št. 5.

Podpisano vodstvo hotela Trabesinger se vljudno priporoča vsem velenjenim slovenskim in slovanskim gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Gostom-abstinentom se postreza z raznimi brezalkoholnimi pijačami. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatega vrta, pozimi toplo zakurjeno. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob sredah zvečer, prijetno slovensko družbo. Slovenski potniki in rodoljubi, slovenski romarji, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni »Hotel Trabesinger« v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi. — Za mnogobrojen obisk se priporoča

vodstvo hotela Trabesinger.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.